

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrierilor nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 219.

Luni Marți, 30 Septembrie (12 Octombrie.)

1886.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Octombrie 1886 st. v., se va începe unu nou abonamentu, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețulu Abonamentulu:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ șese „ 6 „

„ unu an 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„ șese „ 20 „

„ unu an 40 „

Abonarea se pôte face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponū numărul fășiei sub care au primitu diarulū.

Domni ce se voru abonă din nou se binevoescă a scrie adresa lămuritū și a arêta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovū, 28 Septembrie 1886.

Diarele polonese din Galiția aducū scirea senzațională, că Rusia face pregătiri militare în Basarabia. I se raporteză lui „Dziennik Polski“, că unu corpū de armată de 25,000 omeni, care era concentratū la manevra între Chisinev și Bender, a fostū trimesū la Odesa și la Ungneni. Er garnisona dela Hotinū fū îndreptatū la granița română. In Iedince se fi sositū deja două regimente de infanteriă și o bateriă de câmpū și în Șmerinea s'ar tinē gata unu mare numărū de vagone pentru transportulū trupelorū.

Asemeni sciri a primitū și „Neue freie Presse“ dela corespondentulū sēu din Basarabia, care afirmă, că în cercurile militare rusesci se vorbesce despre viitorēa ocupare a Bulgariei ca de unu lucru sigurū. Diarulū rusū „Odeschy Wiestnik“, ca și când ar voi se confirme acēsta, raporteză că suntū chemați sub arme 230,000 de recruți.

In contradicere cu aceste faime suntū asigurările oficiose, ce se dau din Berlinū și din Petersburg, că Rusia n'ar avē de gând sē ocupe Bulgaria.

In același timpū însē pledēză organulū partidei național liberale sērbesci din Belgradū pentru o acțiune repede a Rusiei, cerēndū ca acēsta sē ocupe Bulgaria. De altă parte procedarea generalulu Kaulbars in excursiunile sale prin Bulgaria pare a avē de scopū tocmai a provoca conflicte între poporațiunea și regența bulgară, spre a pregăti terēmulū ocupațiunei militare.

Suntēmū in privința acēsta de acordū cu cei ce nu credū că cestiunea bulgară se va putē rezolva fără a se turbura pacea.

Este invederatū, că purtarea generalulu Kaulbars stă in contradicere fâșișă cu politica ce-o urmăresce monarchia noastră, conformū de clarățiunilorū d-lui Tisza in camera unгурescă. Agentulū diplomaticū rusescū se gerēză in Bulgaria ca într'o provinciă rusescă, ține discursuri lungi in adunările populare, criticândū guvernulū bulgarū actualū, ațitândū masele in contra lui și amenințândū cu puterea covârșitoare a Țarului.

Debutulū d-lui Kaulbars, decă este sē dămū deplinū credēmētū scirilorū telegrafice transmise de „Agenția Havas“, n'a avutū însē până acm rezultatulū doritū. Se pare, că brusca purtare a generalulu rusū a deșteptatū și mai multū spiritulū de opozițiune și de neatērnare in Bulgari, și poporațiunea pretutindenea sē fi luatū partea regenței.

Altfelū suntū scirile ce le primescū diarele rusesci. Aceste spunū, că in armata bulgară ar

domni mare nemulțămire contra regenței, și că in Sistov întrēga poporațiune sē fi hotărītū de a nu lua parte la alegeri și de a protesta in contra Sobraniei, ce se va întruni fără consēmțēmētulū Rusiei.

Suntēmū siguri că aceste sciri suntū esagerate, dēr in totū casulū putemū admite, că agitațiunile generalulu Kaulbars au produsū o scisiune între Bulgari, care de sigurū, că s'a manifestatū cu ocasiunea alegerilorū pentru Sobraniă, ce erau ficsate pe țiu de erī, Duminecă.

N'avēmū încă nici o scire despre rezultatulū acestorū alegeri. Sē fiă ore din nou oprită corespondența telegrafică a Sofiei cu străinătatea? Pôte că orele cele mai deapropē ne vorū aduce vre-o nouă surprindere, bunăoră resturnarea regenței sēu altceva de soilū acesta. In imprejurările de astăzi ne putemū aștepta la ori și ce.

Spre a mări confusiunea și a contribui la ațitarea spiritelorū și așa destulū de agitate, au încēputū acum și consulii englesi a imita esemplulū generalulu Kaulbars. Se dice, că la meetingulū din Rusciucū ar fi vorbitū și consululū Angliei, conjurândū pe Bulgari, ca sē nu cedeze pretensiunilorū Rusiei.

Dēcă se va adeveri acēsta, atunci „Standard“ s'a întârziatū cu critica, ce o face „monstruōsei conduite“ a generalulu Kaulbars, care, întrândū in contactū directū cu poporulū, a violatū legile internaționale. După ce acum și reprezentanții Angliei au încēputū a face conștența generalulu Kaulbars, rămānē ca unu se alēgă, care din ambele părți a avutū o purtare mai puținū monstruōsă.

Se vorbesce de-o notă identică ce ar pregăti'o Austro-Ungaria împreună cu Anglia spre a-o trimite la Petersburg. Dēr pre când diarele engleze variază tema despre o înțelegere între Anglia și Austro-Germania unele foi germane vorbescū de-o probabilită apropiare a Franței de Germania, in scopū de a sili pe Englesi sē-și retragă trupele din Egiptū.

Cine se mai pôte orienta in chaosulū acestorū sciri contradicētore?

Crisa bulgară.

— „Standard“ cere ca Țarulū sē recheme pe generalulū Kaulbars a cărui conduită a devenitū monstruōsă prin violarea legilorū internaționale.

— Corespondentulū din St. Petersburg alū diarululū „Daily News“ spune că Austria e firmū hotărītă a inpedeca ori ce nouă încălcare din partea Rusiei in Bulgaria si că ar exista unu acord complectū cu Engliera pentru trimiterea unei note aprōpe identice la St. Petersburgū.

— Depeși private din Belgradū anunță, că organulū partidulu naționalū-liberalū „Beogradski Dnevnik“, cere o acțiune repede a Rusiei și ocuparea Bulgariei pentru ca Europa occidentală sē afle că nimeni afară de Rusia nu trebuie sē aibă influință in Balcani. Diarulū „Nozi Beogradski Dnevnik“ vorbesce in același sensū.

— „Kreuz Zeitung“ respinge paralelulū stabilitū de diarele rusesci între situațiunea Austrii in Bosnia. Influița rusescă in Bulgaria nu este justificatā decâtū numai câtū echivalēză influința exercitatā de Austria in Serbia: dēr Rusia nu voiesce sē scia nimicū de o atare stare de lucruri, căci acēsta ar fi a nu se ocupa de afacerile interioare ale Bulgariei.

— Ultimele incidente din Sofia ar fi nemulțunitū cercurile nostre politice din Berlinū.

— Circulă scirea că lord Churchill, insoțitū de ambasadorulū Englierei Sir Malet, se va duce la Varzinū să vedă pe principele de Bismark. După o altă scire, lordul Churchill va avea o întrevedere cu principele Alexandru de Battenberg.

— Diarele vieneze semnalēză ore-cari articule din diarele rusesci, ce declară că Rusia își va schimba po-

litica actuală, ceea ce nu va fi plăcutū nici Austriei nici Germaniei

— După nisce sciri primite din Parisū, se va trimite o protestare colectivă la St. Petersburgū, in casulū in care Rusia ar usa de violențe in Bulgaria.

Scirile din Rusciuc semnalēză o furtună pe Dunăre. Lumea sē ingrijesce de situațiunea generalulu Kaulbars, care a avutū curagiulū sē meargă in josulū Dunărei într'o barcă.

Generalulū Kaulbars a plectatū dela Sistov într'o barcă cu pânțe și a sositū in Rusciuc abia la 6 ore din cauza vântulu contrarū. Generalulū, insoțitū de 3 persoane, a fostū primitū la debarcare de consululū Rusiei, dēr fiindū că era intunericū nici unu curiosū nu se afla pe cheiū.

— Diarele vieneze constatā că declarațiunile contelui Taaffe, privitoare la raporturile Austro-Ungariei cu Germania nu lasă sē subsiste nici o neînțelegere și că suntū de natură a produce o împăciuire complectă.

— „Tagblatt“ dice că sinceritatea constantă a națiunei bulgăresci va sprijini acțiunea diplomatică a puterilorū contra politicei subversive a Rusiei. Trebuie cabinetele sē se înțelegă asupra măsurilorū de luatū contra nihilismulu unei politice ce se silesce a resturna institutiunile. Sinceritatea armatei bulgăresci e cu atâtū mai necesară cu câtū acēstă politică nihilistă amenință sē trecă granița sērbescă.

— Se semnalează marile sfortări ce le face partidulū rusū in Serbia pentru a provoca resturnarea regelui Milanū. Se vorbesce chiar de proiecte de atentatū contra persoanei sale.

— „Corespondența politică“ declară, pe basa unei comunicațiuni a legațiunei sērbesci, că nu se scie nimicū despre o pretinsă conspirațiune ce s'ar fi descoperitū contra regelui Milanū.

In camera deputațilorū din Viena, rēspundēndū la interpelarea d-lui Heilsberg, contele Taaffe declară că presupunerea că alianța dintre Austria și Germania ar fi sdrucinatā e cu totulū nefundatā. Acēstă alianță se întemează pe niște baze cu totulū precizate in delegațiuni de către contele Kalnoky. Nu trebuie sē ne tememū că raporturile intime și deplina incredere între cele două monarchii ar putē sē fi turburate sēu slăbite.

Aspectulū orașulu Rusciucū e liniștitū, dēr spiritele suntū surescitate și elementulū civilū pare cu totulū decisū a resista prin tôte mijlōcele la obstacolele ce s'ar putē produce Duminecă la alegeri. In privința atitudinei probabile a ofițerilorū părerile suntū împărțite. Părerea unanimă este că decă, după cum speră Bulgarii, se va întruni adunarea cea mare, ea va vota pentru prințulū Alexandru și mulți adaogă că decă Europa ar opune unū veto, adunarea va proclama forma republicană. In privința atitudinei ce o va tinē generalulū Kaulbars, părerile suntū asemenea împărțite. Unii dicū că generalulū se va duce la Șumla, alții dicū că va rămānē la Rusciucū până după alegeri și in acestū din urmă casū e temere că se vorū naște turburări. In meetingulū ce s'a ținutū in 8 Octombrie consululū Englierei ar fi angariatū in realitate pe Bulgari sē nu cedeze nimicū Rusiei.

— Articolulū din „Nord. Allg. Zeitung“, care desfătuște dela ocupația rusă a Bulgariei, a avutū de rezultatū, că foile din Petersburgū, cari până aci pretindēu, că puterile vecine vrēu sē împingă pe Rusia la o ocupațiune prejudiciabilă intereselorū sale, cerū erāși energicū mēsuri violente contra Bulgariei. Numai unele foi se pronunță, ca Bulgaria sē fi lāsātā in mila Domnului.

E surprinđetorū, că colonelulū Komarow, bine informatū asupra dispoziției din cercurile militare, este acum contra ocupării și numește șovinistū pe acei publicistū ruși, cari pledēză pentru ocupare, dicēndū că ei ducū apa la mōra dușmanilorū Rusiei. Cu tôte astea se crede că ocuparea rusă va urma, decă va fi evidentū fiasco lui Kaulbars și că atunci și Turcia va lua o atitudine rēsboinică. Inșē mulți consideră ocuparea ca o spadă cu două tăișuri, ce ar putē sē rānescă pe Rusia, taindū totodatā relațiile ei cātră Europa și lumea slavă.

— Ministrulū bulgarū de externe d. Nacevicī a adresatū o circulară reprezentanțilorū puterilorū in Sofia,

in care enumără actele generalului Kaulbars spre a vedea, că generalul a comis încălcări esențiale în autonomia internă a Bulgariei. Circulara conține numeroase amănunte și în fine roagă puterile semnătore tractatului dela Berlin să dea sprijinul lor moral guvernului legal constituit al Bulgariei contra acestor încălcări. In urma acestei manifestări a guvernului bulgar se face un vi schimb de idei între cabinete. In Londra domnesce părerea, ca puterile să facă la Petersburg reprezentări colective în baza circularii bulgare. Opinia altui cabinet este însă, ca guvernul rus să fiă invitat, nu în formă colectivă, ca să se pronunțe asupra faptelor citate în circulara bulgară. Atitudinea rezolută a Angliei se dice că n'a rămas fără impresie în Continent, pentru că aci se vede un semn, că Anglia e decisă a ieși din atitudinea rezervată de până acum.

— Consulul rus din Filipopol, d. Igelström, a primit o copie a cererilor generalului Kaulbars și ordinul să le multiplice litografic și să pue a se distribui în public. Dimitrov, prefectul orașului, a luat îndată măsură spre a opri circularea foilor căci nu se ceruse permisiunea autorităților, ba nici prefectului nu se trimisese nici un exemplar. Pe toate colțurile stradelor sunt afișe ale prefecturii, prin care alegătorii sunt chemați la alegeri la 28 Septembrie. Un meeting, la care au participat cele mai bune clase ale populației din Filipopol, a votat prin aclamare o rezoluție cu trei puncte. Primul punct exprimă dorința ca Bulgaria să rămână unită, liberă și independentă; al doilea exprimă regenței asentimentul la convocarea Sobraniei, spre a se procede cât mai curând la alegerea unui nou prinț; al treilea blamază pe autorii conspirației, ce a provocat abdicarea prințului Alexandru. Aceste puncte s'au adus prin telegraf la cunoștința d-lui Radoslavov.

— Lordu Churchill a trecut Mercuri incognito prin Berlin. Acum se află la Dresda și se va întoarce prin Viena și Paris.

— La meetingul din Rusciuc convocat de Zaharia Stoianov capul partidei liberale naționale bulgare, nici n'a presădat, nici n'a luat parte consulul englez Dalzell. dice „Telegraful“. La meetingu Stoianov a cerut următoarea depeșă a principelui Alexandru:

»Refusă a primi banii votați de Sobraniă. Fiind reales de marea Sobraniă, voi reocupa tronul prin grația lui Dumnezeu și voința singură a națiunii bulgare.»

Ofițeresc au aderat la rezoluția votată de meeting. Oficerii au hotărât de a nu merge spre întâmpinarea lui Kaulbars.

— Maiorul Blescov și căpitan Dermancev, ambii din Rusciuc, au demisionat, asemenea s'au depărtat din rindurile armatei bulgare și alți câțiva oficeri hănuși a fi primit să trădeze patria lor, pentru a fi bine respășiți.

Doi apeluri contra lui Kaulbars.

Biuroul partidelor amice guvernului din Sofia a publicat următorul apel contra generalului rus Kaulbars:

Fraților! Kaulbars a plecat în provincie cu scopul de agitație, spre a vă îndemna să vă lepădați de patrie, de independența și istoria bulgară. El caută să provoace o răscălă spre a face posibilă ocupația rusă.

Deschideți-vă ochii decât doriți să nu vă blastăme

urmașii voștri. Arătați generalului fără conștiință, că patria vă este mai scumpă decât ori ce. El vă minte, decât vă vorbește în numele Țarului. Păziți-vă de el ca de ciomă. Nu uitați că ochii întregii lumi civilizate sunt îndreptați spre noi. Dacă nu ne arătam demni de independență, țara ne va fi jăfuită. De noi depinde apărarea; decât nu cerem ocuparea, nimeni nu ne-o poate impune. Voi oficeri bulgari și soldați, cari nu de mult v'ați vărsat sângele pentru independența patriei noastre, vă veți arăta ca demni fii ai Bulgariei și inaccesibili rublelor ruse. Kaulbars vă va momi, va căuta să vă mintă și să vă cumpere. Nu vă lăsați! Păstrați onoarea Bulgariei, ca să vi-se eternizeze numele; țineți sus onoarea soldatului bulgar!

Zaharia Stoianov a publicat următoarea proclamație către oficerii bulgari:

Oficeri! Descepați-vă, fii ai Bulgariei, sunteți oare un corp deosebit de națiune, că se adresă la voi aparte? Sunteți același corp cu națiunea, der vai, ați au sosit timpuri grele, când vocea hotărâtoare vă aparține și vouă. In mijlocul vostru a străbătut satana.

Agenții anarhiști caută a vă indupleca, vi se promit muni de aur, grade și decorații pentru ca să fiți hotărâți de a comite cea mai mare crimă — trădarea patriei. Acesta voește o putere, care a doua și după se va consuma crima va declara: oficerii bulgari sunt demoralizați, au devenit nise politicieni, este de neapărată trebuință ca să fi înlocuiți cu oficeri ruși. Arătați străinilor că știți pentru ce v'ați luptat la Slivnița, că desprețuiți făgăduielile necurate, că aerul casamentelor dela Orengurg și Tiflis vă e nesuferit, că Bulgaria este liberă și independentă. Să trăiască Bulgaria independentă. Să trăiască eroi dela Slivnița, Alexandru I.

Războiul cu Rusia.

„Allgemeine Zeitung“ din München își încheie seria articulelor, din cari am reprodus o parte în numărul trecut de Sâmbătă, descriind situația din Bosnia și Erțegovina și peste tot din Austro-Ungaria, vrându se deduce de aci, că într'un război cu Rusia puțin sorți de reușită ar avea monarhia noastră.

Prin detronarea lui Alexandru, Rusia a obținut în cestiunea Orientului cea mai mare victorie dela umilirea sa la congresul din Berlin încoace. Și față cu această victorie a Rusiei, ce pozițiune ia Austro-Ungaria

Cu ocuparea Bosniei și Erțegovinei au începutu popoarele Austro-Ungariei să se'mprietenescă, deși la începutu erau contra ocupației. Trebuie să mărturisim că Austria a făcut mult bine în Bosnia și Erțegovina, decât ținem seamă de starea ce domnea acolo înainte de ocupație. S'a adus acolo ordine și moralitate, s'au îndreptat deopotrivă confesiunile, s'au construit șosele și căi ferate ș. a.

Cu toate acestea ar fi o greșelă a crede, că populația e mulțumită. Nemulțumirea cu dominațiunea austriacă e totu așa de mare ca și cu cea turcăscă. Căuzele principale sunt, că Austria n'a rezolvat cestiunea agrară și n'a căutat să își câștige simpatiele Sârbilor de acolo, care formeză grosul populației din Bosnia și Erțegovina.

Cestiunea agrară a fost și sub dominațiunea turcăscă cea mai arătoare cestiune, cauza revoltelor periodice. Rajalele (iobagii) creștine căutau să se libereze de Begii mohamedani. Când în 1876 a isbucit răz-

boiul sârbo turc ei credeau că Serbia va îndeplini opera liberării. Când după aceea în 1878 Austria a intrat în Bosnia, credea Rajalele că Austria îi va libera de Begi și le va da pământuri. Der populațiunea creștină a fost desamăgită cu atât mai mult, cu cât Serbia în părțile anexate a rezolvat cestiunea agrară, și totu așa s'a rezolvat și în Bulgaria. Austria a păstrat vechiul raport între Cmeți (țeran) și Begi (proprietari de pământuri.) Statul ia decime, Begul treimea, plus mulțime de dări moderne și monopoluri, așa că țeranul e mult mai împovărat în Bosnia și Erțegovina decât sub dominațiunea turcăscă, și are numai acel avantaj d'a nu mai fi espus arbitriului și crușimii Begului.

Se poate găci, de ce Austria a întârziat cu rezolvarea cestiunii agrare. Abstrăgându de faptul că țările încă nu sunt în posesiunea Austriei, ca anexate, Austria pare că, de când e Kallay în fruntea administrației Bosniei și Erțegovinei, vră să se sprijine pe elementul mohamedan, anume pe Begi. Der tocmai protecțiunea, când a unei confesii, când a alteia, e stricătiosă Austriei. La începutul ocupației a fost protegiat elementul catolic, aducându-l în legătură cu aspirațiunile de mare Croația. Prin acesta s'au întârziat Sârbii și Mohamedanii contra Austriei. Când Kallay a ajuns ministru, s'a vădit greșelă și începutu se protegia elementul mohamedan. Prin acesta cererile clericale din Viena s'au amărît și au scos la lumină broșura „Presentul și viitorul Bosniei“ (în contra administrației austriace și în contra Ungurilor), er printr'o altă broșură se ia în apărare Kallay.

Când Kallay a ajuns ministru, Sârbii din Bosnia și-au pus mari speranțe în el. Der se pare Kallay voește să curețe din Bosnia totu ce e sârbesc, până și numele. Sub Turci școlile confesionale sârbești din Bosnia purtau de-asupra inscripțiunea „școlă sârbescă“. Sub administrațiunea lui Kallay s'au înlocuit aceste inscripțiuni cu acele de „școlă greco-orientală“. Kallay nu recunoște poporul sârbesc în Bosnia ci numai „poporul bosniac“. Der și mai mult se simt vătămă Sârbii în afacerile lor religioase. Metropolitul Kosanovici, iubit de Sârbi, fu constrins să renunțe la postul său, fiind că nu găsea scut la guvern pentru credincioșii săi; el și-a părăsit patria, ca și metropolitul Mihail din Serbia, căutându scut la Rusia.

Se poate dice, că Sârbii sunt cei mai apăsăți în Bosnia și Erțegovina. Der nici Mohamedanii, afară de câțiva Begi nu sunt mulțumit cu administrațiunea austriacă. Mohamedanii erau învățați să jöce pe domni în Bosnia, de aci apoi emigrarea continuă a lor. Ce privește elementul catolic din Bosnia, e și după număr și material și spiritual îndărăptul Sârbilor și Mohamedanilor.

De aci urmază, că Austria nu se poate sprijini pe populațiunea Bosniei și Erțegovinei. Cine vră să domnescă acolo, ar trebui să aibă pe partea sa grosul populației, pe Sârbi. Când am făcutu atent pe un influent bărbat de stat asupra acestei împrejurări mi-a răspuns: „In această privință nu putem concura cu Rusia. In Bosnia și peste tot în peninsula balcanică nu prin puterea baionetelor noastre putem lucra.“ Și tocmai fiindcă Austria nu se poate sprijini pe populațiunile slave din peninsula balcanică, pozițiunea ei față cu Rusia în totă criza Orientului e foarte grea. Asta se arată în Bosnia și încă mai mult în Serbia. Aci tot influința Austriei atâră de cei doi ochi ai regelui Milan.

FOILETONU.

Prețurile animalelor sălbatice.

(Fine.)

»Clasificațiunea următoare a prețurilor are valoare pentru toate casurile: Mai întâi vin la rând, decât este să dică așa, animalele cultivate, cari se potrivește mai bine pentru esport. Acestea au totdeauna prețuri mari. Apoi urmază animalele, cari numai că sunt blânde și stau cel puțin liniștite în colivia lor și nu rup (sfășiă) îndată totu ce vine în apropierea lor. După acestea urmază elefanții prinși de curând, cari sunt capabili să esecute totu felul de drăcii posibile și cu cari adeseori nu este posibil a sta.

»Noi avem o leică frumoasă, care ne costă 6.500 de dolari, un leu bine crescut în preț de 1000 până la 3000 de dolari.

»Un tigr bun costă 4000 de dolari, pe câtă vreme soiuri mai neînsemnate se pot căpăta și cu preț de 800 de dolari. Un tigr este un animal mai maiestos ca un leu, și nu suportă prinsorea așa de bine ca acesta. Acestă împrejurare și greutatea de a-l prinde sunt cauza, că tigrii stau totdeauna sus în preț. Un om, care este trimes să prindă un tigr crescut, voește să aibă contractul sigur în buzunar, căci

a prinde un tigr crescut, mare, este un lucru greu și împreunat cu mari spese.

»Un urs bine învățat (dresat) costă 500 de dolari, în vreme ce urșii de rând, nedresați, precum îi vedem pretutindenea, mai ales purtați de Țigani, costă cel mult 50 până la 300 de dolari. Un urs alb de ghiață (urs dela poli—Polarbär), care este bine acclimatizat și poate trăi fără să-i trebuie obicnuită cantitate de ghiață de două până la trei mii de punți pe zi, costă pe ușor 3000 de dolari.

»Leopardii braziliani și africani variază în preț de 1000 până la 2000 de dolari.

»Girafa este un subiect gingaș. Timpul cel mai lung, ce ea îl poate petrece în prinsore sunt cel mult doi ani. Tare adeseori se întâmplă, că ele nici pe jumătate din timpul acesta nu o pot duce. Greutatea cea mai mare constă în a deda pe girafele șe-și ia mâncarea să bea de jos de pe pământ. In starea lor sălbatică ele beau din foile de palmi, cari adeseori sunt formate ca paharul. O ciurdă mică de girafe la număr de 15 au fost vândute odată cu 50.000 până la 100.000 de dolari. Dintre cele șese-deci de specii de antilope, cari trăiesc în Africa, costă cele mai mari, precum așa numitele *gnu*, și unele asemenea acestora, 1000 până la 2000 de dolari de un cap.

»O cămilă costă adeseori 800 până la 1000 de

dolari. Noi cumpărăm odinioară estine un număr de cămile dela un speculant, care făcuse nenorocosa încercare de acclimatiza aceste soiuri de animale în Texas. In deșerturile Asiei și ale Africei o cămilă are mai mare preț ca un cal și ajunge și o vârstă tare înaintată.

»Hipopotamii (caii de riu—hipopotamus) variază în prețuri foarte tare. Inainte cu cinci ani puteai de sigur cumpăra unul cu 50.000 de dolari, acum însă cred, că sunt mai scumpi.

»Rinocerii (Nashorn) costă uneori 3000 până la 5000 de dolari.

»Maimuțele mai mici sunt mai estine, fiindcă ele se împorță totdeauna în număr mai mare și costă una adeseori numai 25 de dolari. Focile (numite și viței — séu câni de mare — Seehunde, Roben lat. *phocae*) cele mari, precum chinopavianul (Hundspavian) și altele asemenea sunt cu mult mai scumpe și costă adeseori 1000 de dolari unul.

»Mulți proprietari de menagerii ar da bun bucur și câte 10.000 de dolari pentru un gorila; și cu toate acestea în timpul acesta nici cu prețul arătat nu se capătă nici un exemplar. Și noi trebuie să ne mulțumim cu chinpansii, cari încă totuși costă câte 3000 de dolari unul.

»Un struț bătrân costă de bună seamă 1000

In privința celor ce urmăz, redacțiunea fôiei „Allg. Ztg“ ȃice că nu pôte, decâtu cu mare rezervă, împărtași unele din concludsiunile exprimate de autorul articulelor.

In nici o țără din Europa nu are atâta însemnătate ca în Ungaria strigătul: „Răsboiu cu Rusia.“ S'ar puté ȃice chiar, că fiăcare adevăratu Maghiar ȃade într'o ôre-care tresărire nervôsă, îndată ce se gândesce la răsboiul cu Rusia. Nu numai cugetulă la revanșe pentru Siria (Vilagos), ci întręga siguranță a viitorului „marelui imperiu maghiar“ dela Marea Adriatică până la Marea Nęgră atęrnă de perdea ce se speră a o suferi Rusia. Dôră înainte cu câteva luni ministrul unguresc de honveșii a pus în perspectivă, în parlamentul din Pesta, răsboiul cu Rusia ca o eventualitate a viitorului apropiat.

Dér nu numai în Ungaria, ci și în cealaltă jumătate a monarhiei se crede într'unu răsboi cu Rusia, care trebe să se nască din desvoltarea mai departe a cestiunei Orientului. Posițiunea Austriei în Serbia, cu tótă pretinia regelui Milanu, este fôrte rea. Responsabilitatea pentru ultimul răsboiu sërbo-bulgaru și pentru datoria colosală de 300 milioane franci a Serbiei se atribuie Austriei! Tôte astea'i vinu bine Rusiei. Cum stau lucrurile ađi în Serbia, o crisă în regență se pôte încă întęmpla, căci numai punędu-se unu nou regent în Serbia crede Rusia că își dobândesce ęrăși influința sa în peninsula balcanică. Pericululă încă nu e iminentu, cătă vreme Rusia nu'și pornesce trupele spre Bulgaria, dér cumcă Rusia își va porni armata sa spre a'și redobândi influința sa, arată tôte semnele. Rusia nu se teme ađi de nici o coalițiune și celu dintęiu batalionu rusu pe pământul bulgaru însemnăză revoluțiunea în Serbia (ręsturnarea lui Milanu) și acțiunea Muntenegrului contra Ertegovinei.

Și în acestu momentu se ivesce pentru Austria tótă serioșitatea situațiunei, spre a lua o hotărere: voesce orî nu marele răsboiu cu Rusia? Noi nu credem în posibilitatea unui astfelu de răsboiu. În această credință ne întăresce raportul Germaniei atăt cătră Austria câtu și cătră Rusia. Amiciția și alianța Germaniei cu Austria nicodată nu va merge așa departe, ca armate germane să sprijinęscă pe Austria contra Rusiei. Dęcă Germania ar fi voită acęsta, ar fi avut destule ocașuni. În 1876 Austria ar fi intrat în Serbia și n'ar fi permis Rusiei să trecă Dunărea. Dér Austria nu numai că n'a început răsboiu cu Rusia, ci spre marea mahnire a Maghiarilor a permis să trecă voluntarii ruși în 1876 prin Ungaria în Serbia.

Unu răsboiu alu Austriei contra Rusiei nu s'ar putea mărgini în peninsula balcanică. Teatrul răsboiului ar cuprinde și Galiția și Ungaria, și răsboiul ar putea fi fatalu pentru Austria. Acęsta n'are în peninsula balcanică nici unu singuru punctu de sprijin. Dela Sava și Dunăre până la marea Adriatică s'ar revolta întręga poporațiune. Muntenegru ar opera în sudu cătră Ertegovina, pe când câteva batalione ruse ar fi de ajunsu, ca să pună Bosnia în flacărî. Și ce să ȃicem de Croatia și de Ungaria? Dispoșițiunea în Croatia e ađi multu mai iritată contra Ungariei decâtu în 1848, Unu semnalu numai și grăniterii pornesc ca în 1848 contra Maghiarilor, numai cătă ađi n'ar fi comandați din Viena, ci de Ruși. Și apoi Ungaria! Nemulțămirea naționalităților și ura contra asupritorilor lor, contra Maghiarilor, e așa de mare, încătă la cea mai mică cauză s'ar repeți gróznicele scene ale răsboiului civilu din 1848. România să voiască numai și pune Ardealul în flacărî. Sërbiu în sudu, carî în 1848 și 1849 au

fostu în stare a ține în locu întręga armată ungurescă insurgentă, și-ar așęda ęrăși, sprijiniți de cete din Serbia, tabęra lor pe vechile șanțuri ale Romanilor și aru cutriera Backa și întregul Bănat. Cele trei milioane de Slovaci și Rusnaci ai Ungariei ôre aru sta ei liniștiți, când Rușii aru purta răsboiul la granițele Ungariei? Consecințele unui răsboiu între Austria și Rusia în adevęru nu se potu calcula!

Se crede că alianța cu Germania oferă Austriei sorti siguri de isbęndă într'unu răsboiu cu Rusia. Noi nu credem că armate germane voru sprijini pe Austria contra Rusiei. Mai curęndu credem, că Germania ar face o schimbare de frontu în favôrea Rusiei, precum se pôte vedé acęsta din atitudinea Germaniei în cestiunea bulgară. Într'unu articulu în „Allg. Ztg.“ din 1874 amu ȃis, că interesul Germaniei la Dunărea de susu e identicu cu interesul Rusiei la Dunărea de josu, și că, începută odată marea unire a poporului germanu nici o putere din lume nu e în stare a o împedea, cu atăt mai puțin Austria, dér că ciocnirea între lumea germană și între cea slavă e încă departe și va veni după resolvarea cestiunii orientale.“ Deocamdată Rusia și Germania aru avé unu interesu comunu a transforma în înțelegere ostulă europęnu. Germania la Dunărea de susu, Rusia la Dunărea de josu.

Germania se va sili, nu-i vorbă, fiindcă e aliată cu Austria, să opręscă pe acęsta d'a se ciocni cu Rusia. Germania ar puté interveni, dęcă Rusia ar ataca posesiunea Austriei, dér pentru ceea ce ar întreprinde Rusia în peninsula balcanică contra voinței Austriei, mai că n'ar puté interveni Germania pentru Austria. O politică orientală greșită a Austriei n'ar puté-o sprijini Germania nicodată.

Și e greșită politica Austriei. Ea urmăresce țeluri imposibile în peninsula balcanică, pentru ca în urmă să ajungă la cele mai mari desamăgiri. Austria a urmărit țeluri imposibile în Italia și în Germania, și totu imposibile urmăresce și acum în peninsula balcanică. O adevărată politică orientală a Austriei n'ar umbra în Orientu după cuceriri materială, ci și-ar consolida puterile înăuntru, pentru ca să lege de sine micile state creștine ale peninsulei balcanice prin comunicațiune, prin comerciu și prin cultură. De o astfelu de concurență n'ar avea să se témă Austria din partea Rusiei. Orice altă concurență a Austriei cu Rusia în peninsula balcanică este cu totulă esclusă.

„Răsboiu cu Rusia“ nu se va face, cătă timpu Germania va stărui pentru pacea europęnă.

SCIRILE ȃILEI.

Adunarea comitatensă a comitatului Pojunu a hotărît să sprijinęscă petițiunea comitatului Borșod, ce sa înaintat la dietă în afacerea Jansky; comitatul Pojunu încă va înainta din parte-i o asemenea petițiune.

În timpul din urmă colera a luat în Seghedin dimensiuni mai mari. În ultimele 24 de ôre s'au bolnăvit 37 și au murit 13 persoane. Dela ivirea colerei în Seghedin s'au bolnăvit cu totul 93 și până acum numai 2 au fost carî au scăpat din spitalu vindecați; ceialaltă parte au murit, parte se află încă sub cură.

După o statistică a vicespanului Barsay numărul scolarilor obligati a cerceta șola în comitatul Hunedórei este 39,090. Din aceștia 3437 sunt Unguri, 922 Germani și 34.731 „Valahi.“ Cercetęză șola peste totu

26,284. După confesiune: 1883 rom. cat.; 4630 gr. cat.; 18,110 gr. or.; 1028 reformați; 344 evang.; 8 unitari și 283 confes. mosaică. După naționalitate: 2391 Maghiari; 1154 Germani; 22,740 Romani. Scolii cu limba de propunere maghiară sunt în întregu comitatul 57; dintre acestea 30 sunt de stat, comunale 2, romano-catolice 9, de confes. helvet. ref. 13, de conf. mosaică 2, și 1 susținută de reuniune, — Scolii comunale germano-maghiare 2, romăno-maghiare 6, curat române 15. Acestea sunt școlele cu limba de propunere maghiară, ęr numărul școlilor cu limba de propunere română este 254. Numărul elevilor dela școlele cu limba de propunere maghiară este 4661, dintre carî Maghiari 1953, Germani 565 și Romani 2143. — N'ar puté autoritățile nôtrescolare respective să ne esplice, cum se face că 15 școle comunale romănesci au limba de propunere ungurescă? Astfelu ni-se apęră interesele nôtrescolare?

Deputatul Komjathy s'a duelat, nu ca deputat ci ca Maghiar, cu subloc. Christen. Komjathy a rėmasu neatnșu, pe când Christen a fost rănit, dér nu așa greu cum buciama foile unguresci.

Congregațiunea comitatului Alba regală a hotărît să se adreseze ministrului de finance o petițiune pentru sistarea plății dărilor în comunele bătuite de miseria.

Unu mormęntu romanu s'a descoperit pe pusta Andocs. S'au gășit în elu mai multe schelete și numęroșe antichități, care se voru dărui museului antropologicu.

Cetim în „Romănulă.“ „Aflăm că guvernul a permis d-lui Secășianu d'a se întorce în țără. Ni se spune că acęstă męsură a fost luată în urma unei scrisori ce d. Secășianu a adresat d-lui primu ministru.

Unu congresu internaționalu geodesicu se va deschide în Berlinu la 8 Octomvre v. România va fi reprezentată prin d. generalu Baroți, șeful casei militare a regelui.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.“)

Sofia, 11 Septemvre (ora 1). — Alegerile, carî se încep astăđi, au fost precedate deja ęr de nisce scene furtunose. Grupe de țerani merseră înaintea Consulatului rusescu ceręndu îndrumări, dela reprezentantul rusu. Consulul rusescu Nekliudoff a fost primitu de mulțime cu strigătul: Trăiască țarulu! trăiască Rusia! Nekliudoff a repetat mai de multe ori adresându-se cătră mulțime, că Rusia consideră alegerile de nevalabile și nule. Mulțimea s'a dusu apoi înaintea localului unde se afla biroul electoralu. Aici se născură bătăi sângeroșe. Nisce Muntenegreni, ce erau ascunși în consulatul rusescu au împușcat asupra consulatului englesu și a consulatului germanu. În curtea consulatului rusescu era adunată o mare mulțime de țerani, carî fură ospętați cu vinu și cu rachiu.

Editoru: Iacobu Mureșianu.
Redactoru responsabilu Dr. Aurel Mureșianu

până la 2000 de dolari, deși elu este o pasere, care trăesce scurtu timp și însuși se chinuesce adeseori până móre.

„Emo și canarul costă adeseori 500 până la 1000 de dolari.

„Tapirul pôte să atingă suma de 1000 de dolari dęcă este unu esemplaru frumos. Hienele se capętă pentru prețulu de 1000 până la 2000 de dolari.

„Leulu de mare (Seelöwe) se capętă așa de rar încăt aru fi fôrte greu a destina unu prețu pentru acuma.

„Șerpii mari, precum boa constrictor și alții costă până la 1000 de dolari unul și aceia, carî s'au învățat a mânca în prinsóre și la care se pôte aștepta o vieță mai lungă, costă chiar și 3000 de dolari unul.

— „Cătă de mare capitalu este depus la noi în America în animalele sęlbatices?

— „Cătă? asta nu se pôte spune lesne cu acurateță. Cu tôte acestea afirmă unii, că se urcă peste cifra de 4,000,000 de dolari. Afurisitul de răsboiu egiptęnu a contribuit multu ca să se urce prețurile și mai tare, fiindcă cele mai multe animale africane trebuiescu a fi transportate prin Egiptu. Inșe, precum credu eu, până acuma nu se simte lipsă mare.“

Până aci omul nostru de autoritate din America. În fine noi mai observăm, că și în Europa se depun

sume mari în negoțulu cu animale sęlbatices. Ca importatori cei mai renumiți sunt Hagenbek în Hamburg și Janrach în Londra. Grădinile zoologice din Germania, carî înfiorescu totu mai tare, încă capętă multe animale ca daru dela căpitanii de corăbii, séu dela membrii ambasadelor și consulatelor din cele mai depărtate țeri transoceanice.

W. Hausmann.

Moții și Istrienii

III.

Vocabularulă cuvintelor în carî n se preface în r. (Urmare)

Viră espr. gyiură=vină; d. e. gyiură pără a oacea=vină până aici.

virars espr. gyivars=vinarsu.

Unele cuvinte carî nu schimbă pe n în r.

Ciocăni, ciocănelu, ciocănitore, inavuți, impuțina, inoi, inopta, inora, întineri, întęmpina, înfăinoșă, anu, anumit, datină, jugăni, măniosu, mănje, nenorocire, nenorocosu, pomană, cuvine, taină, tainui, invinovăți, răs-buna, străinătate, tină, tinosu, etc. etc.

Este evidentu dęcă că nu în tôte cuvintele n se preface în r.

IV.

Unele cuvinte și forme particulare întrebuințate în graiulă muntenilor.

A.

a amušului = a mirosi; se ȃice cu deosebire despre căni de vęnatu când dau de urma vęnatului.

acuși=peste puțin; d. e. acuși va fi anul de când nu ne-amu vęcutu.

amuși=tocmai; d. e. amuși e anul de când a venit la noi.

amu=acum

amnu=acum. Se întrebuințęză mai rar.

agiestat și

agiustat | a scuti; d. e. mulțam că mi-ai agiestat
pruncul = mulțimescu că mi-ai scugiestu | titu copilul, séu am scutu, fostu sub
agiest. |

aievea=intr'adevęru; d. e. a vorbitu aievea = (adevęratu).

airlea = aiurea; într'altu locu; d. es. l'am pusu airlea.

a aduia | mângăia; cuvęntulu din urmă, guguli,
a băia | se întrebuințęză și în înțelesul a lin-
a ciucula | guși (schmeicheln).

a guguli

a oacea=aicea

armade = armată

B.

Balmoș=o mănecare de predilecțiune a munteanului pregătită din grosioru (smântână) și fărină de mălai.

bărglóză=femeă urată (Va urma).

EMISIUNEA LOSURILOR BASILICA („DOMBAU“). PROSPECT.

Cu încuviințarea prea înaltă a Majestății Sale împărătesci și apostolice regesci s'au emis de către ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune

800,000 bucăți obligațiuni cu premii

de câte 5 fl. — Nominalul, (8000 serii cu câte 100 numere.)

Acestu împrumut se servește pentru procurarea unui fond spre a se completa zidirea Basilicii din Budapesta - Leopoldstadt, mai departe spre a se restaura și conserva monumentele bisericesci în Ungaria, între cari biserica de încoronare din Buda și catedrala din Cașovia.

Acestu împrumut se va plăti în timp de 50 de ani prin tragere de losuri după un plan anunit.

Tragerile consistă din trageri pentru ștergerea împrumutului și trageri pentru câștig și în intervalul duratei de amortizare se vor face afară de tragerile pentru ștergere 102 trageri de câștig, în cari pe lângă multe câștiguri secundare, se vor trage câștiguri principale de 200,000 fl. 120,000 fl. 100,000 fl. 75,000 fl. 60,000 fl. 50,000 fl. 20,000 fl. 15,000 fl. 10,000 fl.

Cea dintâiu trageră se va face la 1 Novembre 1886 și va cuprinde

UN CÂȘTIG MARE DE 120,000 fl.

un câștig de 5000 fl. trei de câte 1000 fl., 4 de câte 500 fl. 20 de câte 100 fl., 50 de câte 50 fl., 62 de câte 25 fl.

Fie-care losu consistă din două părți și adică:

1. Din obligațiune însăși și
2. Din cuponul de premiu.

Dacă un losu se va trage la tragerea de ștergere a datoriei, atunci posesorul lui primesce suma de ștergere de cel puțin șese până la 10 fl. v. a. în schimbul obligațiunii, pe când cuponul de premiu i se dă îndărăpt și participă la tragerile următoare de câștig. Dacă însă se câștiga vr'un losu la tragerea de câștig, atunci acesta se plătește în schimbul cuponului de premiu, pe când obligațiunea însăși rămâne posesorului, până ce se va trage întruna din tragerile de ștergere și se va plăti cu suma minimală de șese până la deuce florini.

Fia-care losu trebuie să fie dăr replătitu cel puțin cu 6 până la 10 fl. și cuprinde în cuponul de premiu afară de aceea o promesă, prin care se acordă dreptul de a juca la tragerile de câștig.

Câștigurile acestui împrumut nu sunt supuse dărei de câștig și se ia la plățirea lor numai o tacsă de 6³/₁₀ %.

Sumele de ștergere precum și de câștig se plătesc două luni după tragere prin cassa centrală reg. ung. a statului.

Spre asigurarea acestui împrumut se servește fondul de ștergere, care este depus la casa centrală reg. ung. a statului și administrat acolo și care e destinat numai spre acoperirea obligațiunilor și câștigurilor, mai departe un fond de rezervă de 100,000 fl. în fine o sumă de 500,000 fl. reținută de ministerul de culte, care se administrează deosebit până la totala plățire a obligațiunilor și a câștigurilor ca fond de rezervă.

Losurile Basilica („Dombau“) sunt notate în curs. oficiale ale bursei din B.-Pesta și Viena.

Aceste losuri se pun acum în circulațiune și prenotări la aceste losuri se primesc

IN 12 OCTOMBRE a. c.

în condițiunile următoare:

Prețul unui losu este de 8 fl. 50 cr. v. a.

Pentru fia-care losu prenotat este a se plăti o cautiune de 2 fl. în bani gata séu în efecte după cursul țilei, care la luarea în primire a bucăților prenotate se socotesc în preț, respective se restituie.

Bancelor subsemnate le este rezervată administrarea la birourile de prenotare și este fia-care birou de prenotare împuternicit de a împărți bucățile, ce i s'au asigurat după chibzuiala sa conformu semnărilor făcute la ele.

Losurile respective sunt a se lua în primire dela 20 până la 27 Octomvre a. c. plățindu-se prețul lor de cumpărare la biroul de prenotare.

Prenotări primesc:

In **Budapesta:** *Ungarische Escompte- und Wechselbank*, Dorotheagasse, Wurmhof,

„ *Pester Ungarische Commercialbank*, Dorotheagasse 1,

„ *Ungarische Landesbank-Aktiengesellschaft*, Palatingasse 4,

In **Viena:** *Union-Bank*,

„ *Wechselstube der Union-Bank*, I., Graben 13.

In **Agram:** *Kroatische Escompte-Bank*.

Wechselstube der Kroatischen Commercial-Bank,

„ **Arad:** *Arader Handels u. Gewerbe-Bank*,

„ **Bielitz:** *Bielitz-Bialaer Handels- und Gewerbe-Bank*,

„ **Bozen:** *D-nii E. Schwarz' Söhne*,

„ **Brody:** *D-nii Nathansohn & Kallir*,

„ **Brün:** *Mährische Escompte-Bank*,
das Bank- u. Grosshandlungshaus L. Herber,

„ **Czernowitz:** *Bukowinaer Boden-Credit-Anstalt*,

„ **Debreczin:** *Debrecziner Gewerbe u. Handelsbank*,

„ **Fiume:** *D-lü Leopoldo Windsbach*,
D. Franco Corosszac & Figlio,

„ **Cincibiserici:** *D-lü J. Schapring*,

„ **Gran:** *Graner Sparassa*,

„ **Graz:** *Steiermärkische Escompte-Bank*,
D-lü A. Neuhold,

In **Kanija mare:** *Handels. u. Gewerbe-Bank*,

„ **Oradea mare:** *Bihaerer Comitats-Sparkassa*,

„ **Innsbruck:** *D-lü M. Loewe*,
D-nii Payr & Sonvico,

„ **Casiovia:** *Kaschauer Handelsbank-Aktiengesellschaft*.

„ **Klagenfurt:** *D-lü J. M. Rothauer*,

„ **Clusiu:** *D-lü Carl Hutflesz*,

„ **Cracovia:** *D-lü Albert Mendelsburg*,

„ **Laibach:** *D-lü L. C. Luckmann*,
D-lü J. C. Mayer,

„ **Lemberg:** *K. k. pr. Galizische Actien-Hypotheken-Bank*,

Landesbank des Königreiches Galicien,
D-lü August Schellenberg,

„ **Linz:** *Bank für Oberösterreich. u. Salzburg*,
D-lü Franz Poche,

„ **Neoplanta:** *D-lü Josef Kleintsek*,

„ **Neutra:** *Neutraer Commercial-Credit-Anstalt*,

In **Neusohl:** *Neusohler Sparkassa*,

„ **Oedenburg:** *Actiengesellschaft der Oedinburger Bau- und Boden-Creditbank*,

„ **Olmütz:** *D-lü W. C. Hirsch*,

„ **Praga:** *Böhmische Escompte-Bank*,

Böhmische Union-Bank,
Zivnostenska Banka pro Cechy a Moravu

„ **Pressburg:** *Pressburger Commercial Bank-Actiengesellschaft*,
D-lü Theodor Edl,

„ **Raab:** *Raaber allgemeine Creditbank*,
D-lü Anton Jerfy & Sohn,

„ **Salzburg:** *D-lü Carl Spängler*,
D-lü Carl Steinger,

„ **Seghedin:** *Szeghediner Handels u. Gewerbebank*,

„ **Timisióra:** *Temeser Sparkassa*,

„ **Triest:** *Filiale der Union-Bank*.

In Brașov: Prima bancă Transilvană.

Afară de acesta se primesc prenotări la zarafille cele mai mari din Budapesta și Viena și la cele mai multe institute de bani și case de schimb din monarchia Austro-Ungară.

Formulare pentru declarările de prenotare stau la dispozițiune la diferitele birouri de prenotat.

Budapesta
Viena în Octomvre 1886.

Ungarische Escompte- & Wechselbank.

Union-Bank.
in Viena.

Pester Ungarische Commercialbank.